

SŁOWO

Wilno, Środa 22-go października 1924 r.

PRZEMYSŁOWA miesięcznik z dostarczaniem do domu oraz z przesyłką pocztową 8 złote, zagranicą 10 złotych. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszczędnościowej Nr 40259.
Cena pojedynczego Nr 15 groszy.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

CENA OGŁOSZEŃ. Wiersz milimetryowy jednospaltowy na str. 2-iej 1-iej 30 gr., za tekstem 10 groszy. — Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. Matrymonialne 20 gr. W N-ach świątecznych 1 na prowincji o 25 proc. drożej.

Towarzystwo
Handlowo-
Przemysłowe

POLHANDEL

Centrala w Łodzi. Oddział w Wilnie ul. Zamkowa 17.
STALE NA SKŁADZIE WIELKI WYBÓR
nowości sezonowych

Oryginalne angielskie, oraz krajowe materiały na płaszcze damskie i suknie. Kamgarny ubranie męskie. Materiały bielizniane, wszelkie tkaniny bawełniane i jedwabie. Dywany, kapy gobelinowe, gobeliny na pokrycie mebli, firanki i towary łowickie Hurt i detal. — Ceny konkurencyjne.
SPRZEDAŻ NA RATY.

Z powodu napadów.

Napady na Stołpcę oraz na polu państwowego. Dziś niszczy to ciąg pod Łunińcem zwrócił uwagę polskiego ogółu na sprawę ważną, ażeby zrealizować warunki, zaniebawiana, sprawę walki z bandydyzmem na obszarach, w których dnie słabo zaludnionych wschodnich polaciach wschodnich. Rosyjski Bolszewizm wyrósł z triumfu bandydyzmu i jest z nim moralnie i organizacyjnie związany. Rewolucja agrarna w Rosji, słusznie przez chłpów rosyjskich zwana „ograbnym dwiżeniem“, umożliwiła zwycięstwo bolszewizmu w Rosji. Pod wpływem rozsypania się armii rosyjskiej ów ruch upowszechnił się na ziemiach Polski historycznej.

Najście na Polskę czerwonej armii, wywołane pragnieniem sowieńców upowszechnienia komunizmu, dla mas rosyjskich było wyprawą po rabunek. Słaba dyscyplina naszej armii w wielu wypadkach nie mogła zapobiec rabunkowi ze strony naszych żołnierzy.

Na naszych ziemiach wschodnich rabunek propagował się czynem w ciągu kilku lat ostatnich. Na tam podłożu rozpoczęła się akcja Sowietów. Bandy dywersyjne organizują się po tamtej stronie kordonu, tam są zaopatrywane w broń, granaty ręczne, tam te bandy się ćwiczą. Sowiety mają tu swój cel wyraźny. Trzeba przedstawić przed Europą, przed światem, że zbrojne powstanie odbywa się przeciwko Polsce, aby w ten sposób wysunąć sprawę rewizji granic wschodnich na swą korzyść. Napady bandyckie upowszechnione, przemawiające do wyobraźni, jak napad na Stołpcę lub na pociąg, którym jechał wojewoda, obniżają kredyt Polski zagranicą.

Sowiety prowadzą przeciwko nam wojnę partyzancką, korzystając z tego że Traktat Ryski ustanowił granicę, której upilnować niepodobna. Gdybyśmy mieli, jako granicę z Rosją rzeki: Górny Dniepr, lub Berezyna a na południu od Prypjaci Teterowo, wówczas strzeżenie tych granic wymagałoby daleko mniej ludzi i środków. Polska winna oświadczyć Sowietom, że w razie powtórzenia się napadów, organizowanych na terytorium sowieckim, Polska będzie zniewolona postać swą wojska dla zrobinienia postać swą wojska na terytorium. To ultimatum poskutkowałoby zapewne. Sowiety trzymają się i konsolidują, przygotowują napad w przyszłości, lecz dziś są niegotowe, mają 9 milionów głodujących, na Kaukazie powstanie, z Rumunją stosunki napięte. Dziś można by doprowadzić do porządku Rosję. Naturalna rzecz, że na to nie zdołają się, sięgający w Lidze Narodów po oklaski, p. Skrzyński. Słabość naszej polityki zewnętrznej — oto główna przyczyna podjęcia przez Rosję walki partyzanckiej na naszych Kresach.

Dopóki mieliśmy na granicy nie straż policyjną, ale wojsko, nie było napadów.

P. Władysław Grabski nie docenił nigdy ziem wschodnich dla naszej gospodarki narodowej i by-

dając stan miejscowych instytucji komunalnych i policji, zapoznając się również z potrzebami ludności. W drodze do Raduszkowicz p. De- i żądania Litwy musimy raz jeszcze legat odbył inspekcję policji granicznej poczynając od dowództwa kompanji, aż do plikiety granicznej.

Bezczelność sowiecka.

WARSZAWA, 21 X. (Pat.) Dnia 19 października o godz. 9 wieczorem urzędnik Wydziału Konsularnego Rzecznictwa Polskiej w Moskwie p. Stanisław Patrowski, został napadnięty na ulicy przez nieznane mu mężczyznę, który uderzył go w pierś. Pan Patrowski odparł napad, przy czym napastnik rzucał się ucieczką. Jest to już piąta osoba poszkodowana w ciągu dwóch dni wśród członków i urzędników przedstawicielstw polskich w Z. S. S. R.

Ministerstwo spraw zagranicznych wystosowało w tej sprawie notę do poselstwa sowieckiego w Warszawie z protestem przeciw systematycznemu gwałtom dokonywanym na osobach członków i urzędników przedstawicielstw polskich i z żądaniem dokonania ścisłego dochodzenia w sprawie napadu i ukarania winnych.

Władysław Studnicki.

SEJM i RZĄD.

O kompetencje Gen. Delegata.

Onegdaj 20 bm. na posiedzeniu Rady Ministrów omawiana była sprawa kompetencji generalnego delegata rządu na Ziemię wschodnią. Kompetencje generalnego delegata rozciągają się będą na: ziemie Wileńską, województwa Nowogródzkie, Poleskie i Wołyń. Zaznaczyć należy, że województwo Tarnopolskie i Stanisławowskie przez generalną delegaturę objęte nie zostają.

Porządek dzienny.

Pierwsze powołanie posiedzenie Sejmu odbędzie się dnia 22 bm. o godz. 4 popoł. Na porządku dziennym jest:

- 1) Pierwsze czytanie dodatkowego preliiminarza budżetowego na rok 1924 i
- 2) Pierwsze czytanie preliiminarza budżetowego na rok 1925.

„Zatarg z Sejmem.“

Dnia 27 bm. odbędzie się posiedzenie senackiej komisji regulaminowej z porządkiem dziennym: Zatarg z Sejmem.

Dotychczas niewiadomo, kto będzie referentem w tej sprawie. Nie jest wykluczone, iż powyższy referat obejmie sam p. Marszałek Trampeczński.

Inspekcja pogranicza

przez p. Delegata Raczkiewicza.

ILJA, 21. X. (PAT.) W drugim dniu inspekcji p. Delegat Rządu wraz z towarzyszącymi mu urzędnikami oraz przedstawicielami prasy wileńskiej i warszawskiej zwiedził Mołodeczno, Gródek i Raduszkowice wity w drodze owacyjnie przez ludność miejscową bez różnicy wyznania i narodowości. Szczególnie efektownie wypadły powitania ze strony ludności żydowskiej, która w każdym z powyższych miasteczek wystąpiła w pokaźnej liczbie wraz z władzami gminy żydowskiej i synagogi, witając przedstawicieli rządu w tym uroczystym dniu chlebem i solą.

Delegat Rządu po powitaniach dokonał inspekcji, szczegółowo ba-

Przewiezienie zwłok Henryka Sienkiewicza.

BERNO, 21. X. (PAT.) Wagon wiozący zwłoki Sienkiewicza powitany został o godz. 7 m. 40 na dworcu w Lozannie przez p. Radwaną występującą w imieniu utworzonego tam komitetu honorowego. Obecni byli rektor uniwersytetu i dziekan wydziału literackiego. O godz. 9 30 wagon przybył do Fryburgu, wity przez wszystkich korporacje studenckie z barwami korporacyjnymi. Przemawiał rektor uniwersytetu w otoczeniu dziekanów wszystkich wydziałów. Odpowiadał sen. Balfiski.

O godz. 10 m. 20 odbyła się manifestacja powitania w Bernie urządzona przez kolonję polską w obecności p. Modzelewskiego jak również przedstawicieli poselstwa niemieckiego, włoskiego, jugosłowiańskiego i wybitnych osobistości szwajcarskich. Wygłoszono parę przemówień i złożono zostały wspólne wiązki. Pos. Modzelewski odprowadził zwłoki Sienkiewicza do Zurichu.

Ekspozycja Cziczierina.

WARSZAWA, 21. X. (PAT.) Na posiedzeniu C. I. K. S.S.S.R. w dniu 18 października wygłosił Cziczierin ekspozycję o sytuacji międzynarodowej związków. W sprawie stosunków z Polską i państwami bałtyckimi Cziczierin powiedział między innymi: „Minister Skrzyński w związku z pogłoskami, jakoby ja miał pojechać do Warszawy oświadczył, że kwestje sporne będą się rozstrzygać w rokowaniach z naszym nowym pos. towarzyszem Wojkowym. Wrazie bliźszego porozumienia z nami rząd polski niewątpliwie dużo na tem zyska w dziedzinie możliwości handlowych, a rząd sowiecki zyska pod względem politycznym.“

Oczywiście trzeba, aby przedewszystkiem ustały takie niedopuszczalne fakty jak powtarzające się napady na naszych urzędników w Warszawie i stosowanie do nich fizycznych gwałtów, przy czem owe akty gwałtu pozostają w związku z działaniami niektórych władz polskich, oraz z ustawicznymi napadami band polskich na nasze terytorjum.

Wybory do Reichstagu.

BERLIN, 21. X. (PAT.) Nowe wybory do Reichstagu odbędą się prawdopodobnie dn. 30 października. Konstytucja przewiduje jako ostateczny termin dla wyborów 60 dni, jednakże zastosowanie tego terminu w danym wypadku nie byłoby możliwym ze względu na święta Bożego Narodzenia. Jest prawdopodobnem, że równocześnie z wyborami do Reichstagu odbędą się wybory do sejmiku pruskiego, gdyż komisja regulaminowa sejmiku pruskiego przyjęła w zeszłym tygodniu rezolucję oświadczającą się za tem, że wrazie rozwiązania Reichstagu musiałby się także odbyć wybory do sejmiku. Ostateczna decyzja w tej sprawie zapadnie na plenum sejmiku.

Dzienniki podnoszą, że z chwilą rozwiązania Reichstagu ustaje nieetykalność poselska i prawdopodobnie nastąpiła aresztowania szeregu posłów komunistycznych ściganych przez władze policyjne i sądowe.

BERLIN, 21. X. (PAT.) Prezydent Rzeszy rozporządził z dn. 21 października 1924 roku wyznaczyć główny termin wyborów do parlamentu niemieckiego na dzień 7 grudnia r. b.

Sowiety a Chiny.

PARYŻ, 20. X. (Pat.) Dwaściecia pięć okrętów rosyjskiej floty bałtyckiej otrzymało rozkaz udania się w najbliższym czasie na Daleki Wschód. Okrety te odjadą już w przyszłym tygodniu i odbędą drogę przez kanał Suezki do Władywostoku. Dziekanik donosi dalej, że rząd sowiecki wzmożił swoje garnizony na granicy chińskiej i mongolskiej i zgromadził tam znaczne zapasy amunicji. Trocki został powołany do Moskwy. Personal poselstwa sowieckiego w Pekinie został uzupełniony szeregiem wybitnych przywódców sowieckich w Moskwie. Wśród nich znajduje się także były sekretarz Krasina — Pliszko.

LONDYN, 20. X. (Pat.) Reuter donosi z Pekinu, że gen. Wu-Pej-Fu, jak wynika z jego depezy do rządu centralnego odebrał miejscowość Czu-Men-Kun. Atak Czang Tso Lina na Szanghaj Kwan został odparty.

Przesilenie w S. H. S.

Jowanowicz.

BIAŁOGÓRÓD, 20. X. (Pat.) Wobec fiasca wczorajszych rokowań, prowadzonych pomiędzy rządem a radykałami, w celu utworzenia gabinetu, na szerokiej podstawie koncentracji, król powołał prezesowi Skupczyzny Jowanowiczowi (radykałowi) mandat uczynienia ostatecznej próby w kierunku koncentracji stronnictw i utworzenia na tej podstawie gabinetu.

Wybory w Skupczyźnie.

BIAŁOGÓRÓD, 21. X. (PAT.) Wczoraj o godz. 5 popołudniu odbyło się posiedzenie Izby zwolnionej na sesję zwyczajną. Dekretem wyborów do prezydium. Byli przewodniczący parlamentu Jowanowicz wybrany został ponownie 238 głosami na ogólną liczbę 259 głosujących.

Bandyci w Rumunji.

BUKARESZT, 21. X. (PAT.) Siedziwo w sprawie ostatnich walk z bandytami w Tatarbunur potwierdziło, że bandyci byli bolszewikami rosyjskimi, którzy przekroczyli w ubiegłym miesiącu granicę. Z chwilą przychwycenia bandy spokój Bessarabji nie został zagrożony.

Oświadczenie.

W dalszym ciągu sprawy poruszonej wczoraj w liście otwartym pułk. Dzierżykraj-Stokalskiego otrzymaliśmy dziś z prośbą o umieszczenie pismo prof. Szymańskiego:

W sprawie zajęcia, które miało miejsce na bankiecie pomiędzy Profesorem Uniwersytetu Szymańskim z p. Generałem Berbeckim Rada Wydziału Lekarskiego na posiedzeniu swym w dniu 14 października uchwaliła jednogłośnie, że solidaryzuje się z postępowaniem i listem profesora Szymańskiego, jednakże, mając na względzie, że wszelkie tarcie pomiędzy władzami wojskowymi a cywilnymi Uniwersytetu przyczynia się do utrudnienia zapoczątkowanej współpracy w szpitalu wojskowym, postanowiła powziąć uchwałę nie oświadczać i nie protokulować do chwili wystąpienia i w razie agresywności z drugiej strony.

Wobec odpowiedzi pana Generała Berbeckiego wystosowanej z Jego polecenia przez osobę trzecią oraz utrzymanie w tonie zwrotów prawie w trzeciej osobie, zapadła uchwała Wydziału Lekarskiego podjąć do wiadomości publicznej, nie wchodząc więcej w samo meritum sprawy.

Prof. Szymański.

Spieszcie po zakupy, ostatnie dni WYSPRZEDAŻY w DOMU HANLOWYM „WACŁAW NOWICKI“ Wilno, ul. Wielka 30 (były 60) który z powodu przejścia na artykuły zagraniczne ogłasza OSTATECZNĄ WYPRZEDAŻ KONFEKCIJ, GALANTERII, OBUWIA i wszystkich innych towarów po cenach niższych własnego zakupu. PRZY KUPNIE ZA GÓTÓWKĘ WIELKI RABAT. Prosimy oglądać wystawy.

Chcesz mieć spokój na zimę?

Instytucje, urzędy, osoby prywatne, chcące zaopatrzyć się w

WĘGIEL, KARTOFLE

i wszelkie warzywa na zimę

już dziś niech się zwrócą do

SPÓŁDZIELNI ROLNEJ

Kresowego Związku Ziemian

Zawalnia Nr 1, telef. 1-47.

dla złożenia zapotrzebowania na potrzebne im artykuły, które najtaniej Spółdzielnia Rolna im dostarczy.

Posiadany przez nas węgiel wysoko-kaloryjny pochodzi z kopalni „SILESIA“ na Śląsku.

KRONIKA

SRODA
22 Dnia
Korduli p.
Jutro
Serwanda

Wschód słońca 6 g. m. 13
Zachód „ g. 16 m. 36

WILENSKA.

— Na pogrzeb Henryka Sienkiewicza. Jutro we czwartek wyjeżdża z Wilna na pogrzeb ś. p. Henryka Sienkiewicza prezes syndykatu dziennikarzy wileńskich p. Konstanty Bukowski i red. Czesław Jankowski. Panowie ci będą na ceremonii pogrzebowej reprezentować wileński wojewódzki komitet wprowadzenia zwłok Henryka Sienkiewicza do kraju.

— Echo pobytu p. Miklaszewskiego. W korespondencji z Wilna, zamieszczonej w „Naszym Przeglądzie” dr. Szabad tak się ukaże na p. ministra Miklaszewskiego:

„Przyjechawszy do Wilna, p. minister nie uważał nawet za potrzebne, by choć w ciągu kilku minut zapoznać się osobiście z jakimkolwiek żydowskim zakładem naukowym. Nie pamiętamy, by w czasach carskich rosyjski minister oświaty, przyjeżdżając do miasta z liczną ludnością żydowską, nie zwiadał jakiejkolwiek instytucji żydowskiej. Gdyby deputacja żydowskiego centralnego komitetu oświatowego nie przybyła z memorjałem na audiencję, to poprostu można byłoby mniemać, że bądź w Wilnie wogóle nie ma żydów, bądź też żydzi tak są zadowoleni, że nie mają na co się użalać. Bo wszak na wszystkie przyjęcia uroczyste żaden przedstawiciel żydowskich instytucji oświatowych nie został zaproszony.”

— Z komisji szacunkowych. W dn. 23 października, w lokalu urzędu skarbowego (Wielka Pohulanka 10) odbędzie się posiedzenie podkomisji szacunkowej do spraw podatku majątkowego.

Na tem posiedzeniu będzie omawiana kwestja podatku majątkowego od budynków i placów niezabudowanych.

— O zwolnienie od podatku mieszkaniowego. Centrala chrześcijańskich związków zawodowych zwróciła się do Magistratu z prośbą o zwolnienie od podatku mieszkaniowego, motywując tem, że w lokalu swym umieszcza szkołę powszechną, od której nie pobiera komornego i żadnych opłat za świadczenia rzeczowe.

— (1) Układanie budżetów. Na skutek rozporządzenia Min. Spr. Wewnętrznych i wobec konieczności utrzymania zdolności płatniczej ludności m. Wilna, Delegat Rządu zalecił Magistratowi, żeby przy układaniu budżetu na rok 1925 stosować jaknajdalej idące oszczędności, a przedewszystkiem zaniechać dokonywania i finansowania wszelkich inwestycji i przedsięwzięć, ograniczając się tylko wykonaniem robót już rozpoczętych, których przerwanie byłoby równoważne ze zmarnowaniem poczynionych nakładów, oraz ograniczając się do wykonywania tylko takich zadań w zakresie administracji samorządowej a w szczególności zdrowia publicznego, szpitalnictwa, gospodarki drogowej, szkolnictwa powszechnego, opieki społecznej, weterynaryj i policji, które należą do obowiązków

związków komunalnych, uregulowanych ustawowo.

Wydatki zaś na wykonywanie wszelkich innych, które związki komunalne podejmują dobrovolnie, mogą mieć miejsce o tyle, o ile po wykonaniu zadań powyżej wymienionych związki komunalne posiadają będą pokrycie we wpływach zwyczajnych bez uciekania się do nadzwyczajnych źródeł dochodowych.

— (1) Opieka społeczna. Magistrat wyasygnował 10.575 zł na pomoc zapomogi instytucjom dobroczynnym m. Wilna za miesiąc październik.

Również zostało wyasygnowane 1200 złotych polskiej kuchni dla inteligencji, jako zaliczkę a conto obadów wydanych w październiku oraz tych, które będą wydane w listopadzie.

— (1) W poszukiwaniach... Idealu. Były dyrektor elektrowni miejskiej inż. Blumberg wydelegowany został przez magistrat do Francji i Belgii w celu zbadania tramwajów motorowych.

Jak natomiast wiadomo, p. inż. Piegutowski, twórca pierwszego wileńskiego tramwaju motorowego, wyjeżdża z komisją do Torunia, Berlina i t. d. w celu zbadania tramwajów elektrycznych.

— Z syndykatu dziennikarzy. Na wczorajsze zebranie syndykatu przybyło niedużo osób pomimo ważnej sprawy na porządku dziennym. Po krótkiej dyskusji postanowiono delegować na poniedziałkowe zebranie związku syndykatów dziennikarskich w Warszawie pp. Czesława Jankowskiego i St. Mackiewicz.

— Z uniwersytetu. We czwartek, dn. 23 b. m., o godz. 1 po południu, odbędzie się w Auli Kolumnowej promocja p. Janiny z Jabłońskich Restkowskiej na doktora filozofii. Wstęp wolny.

— Z powodu uroczystości sprawowania zwłok Twórcy Trylogii Kolo księgarzy wileńskich postanowiło wziąć udział w hołdzie dla Sienkiewicza, w tym celu delegowała z pośród siebie pp. W. Makowskiego, H. Krygiera i P. Zawadzkiego, którzy udziałem swoim zamianistują hołd dla nieśmiertelnego Twórcy Trylogii.

— Posiedzenie Komitetu sprawozdanie zwłok Sienkiewicza odbędzie się jutro we środę o 8 wiecz. w sali posiedzeń Senatu akademickiego (Uniwersytecka 3).

— Kwesta na rzecz inwalidów. Zarząd Okręgowego Kół Związków Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie podaje do ogólnej wiadomości, że 1 i 2 listopada b. r. odbędzie się kwesta uliczna „Dzień Inwalidów Wojennych” w całej wileńszczyźnie na rzecz inwalidów, wdów i sierot po poległych. Zarząd uprasza wszystkie władze rządowe, wojskowe, samorządowe, stowarzyszenia, związki i osoby pracujące na niwie społecznej o przyjęcie czynnego udziału w kwestie.

— (1) Kursa dla analfabetów szeregowych. Magistrat zezwolił i p. art. polowej Legionów na korzystanie w godzinach porannych. Z lokalu szkoły powszechnej Nr. II przy ul. Zarzecze 5 celem urządzania kursów dla analfabetów szeregowych.

— (1) Holgum ewangelicko - reformowane zwróciło się do Magi-

stratu z prośbą o upiększenie i obsadzenie drzewami miejsca stracenia ś. p. Szymona Konarskiego na roku ul. Wróblej i Smoleńskiej.

Kosztorys na powyższe roboty wynosi 251,40 zł. Magistrat zaakceptował.

— Przenosiny Izby skarbowej. Od piątku, t. j. dn. 24 b. m. dyrektor izby przyjmować będzie interesantów w nowym pomieszczeniu, przy ul. Pohulanka Nr. 10, od tejże daty wszystkie Wydziały, oraz urzędy skarbowe funkcjonować będą w tymże gmachu państwowym.

Z powodu przenosin, dyrektor we czwartek, t. j. 23 b. m. nie będzie przyjmował interesantów, zaś Wydziały nie będą funkcjonować we środę i czwartek.

Kasa skarbową, przez czas pewien funkcjonować będzie w lokalu obecnym, przy ul. Mickiewicza Nr. 3.

— Zbiórka fantów na loterję „Tygodnia Akademika”. W bieżącym tygodniu Wojewódzki Komitet Wileński Pomocy Polskiej młodzieży Akademickiej przeprowadza w całym mieście zbiórke fantów na loterję „Tygodnia Akademika”. Niech każdy, kemu na sercu leży los naszej młodzieży Akademickiej, poprze poczynania Komitetu, składając choćby najdrobniejszy fant na ręce pań kwestarek.

— Wskazanie Wojewódzkiego Komitetu Wileńskiego Pomocy Polskiej młodzieży Akademickiej odbędzie się dnia 23 b. m. (czwartek) o godz. 6 po południu w sali posiedzeń Senatu U. S. B. Gdyby w tym terminie nie mogło dojść do skutku z powodu quorum — odbędzie się ono w drugim terminie tegoż dnia o godz. 7 i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Porządek dzienny zebrania obejmuje następujące sprawy: a) sprawozdanie Wydziału wykonawczego z działalności za rok ubiegły; b) sprawy związane z tegoroczną akcją „Tygodnia Akademika”; c) sprawy personalne Wydziału wykonawczego; d) wolne wnioski.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

— Dr. Ant. Peretiatkowicz: „Państwo współczesne”. Wydanie piąte, przejrane i rozszerzone. Poznań 1924. Piszcz i Majewski. 1924.

Dodany nowy rozdział, traktujący o władzy monarchy i prezydenta. Ustrój polityczny Rosji Sowieckiej obszernie i szczegółowo obrazowany. Dodane tablice statystyczne Anglii, Francji, Stanów Zjednoczonych i Polski.

Podręcznik gruntowny, niezbędny dla każdego działu inteligenta.

— Dr. Michał Sobieski: „Filozofia Sztuki”. Dzieła estetyki, zagadnienie metody, twórczość artysty. Poznań. Piszcz i Majewski. 1924. 341.

Ogromny materiał doskonale opracowany, wykład przystępny, większa część książki poświęcona przekładowi, analizie twórczości artysty.

— Przegląd Węzłowy. Wyszedł z druku zeszyty październikowy Przeglądu Węzłowego miesięcznika wydawanego przez Dr. St. Badeniego i Krakowską Spółkę Wydawniczą i zawierającego następującą treść: Aleksander Płakowski — Ideje przewodnie regionalizmu, Stanisław Bukowski — Dyslokacja terytorjalna życia społecznego, Tadeusz Brzeski — Program gospodarki regionalizmu, Wacław Lednicki — Stów kilka o Puszczyńcu i Mickiewiczu, Stanisław Wędkiewicz — Społeczeństwo a armia w porównaniu Francji, Ludwik Hieronim Morstin — Przedmowa Remy, J. P. Palewski — J. A. Teslar — U podstaw reorganizacji państwa oraz przelaz intelektualny.

— „Przegląd Warszawski” (za wrzesień) poświęca dwos rozprawę, pp. A. Treliaka i Romana Dybosińskiego ku upamiętnieniu setnej rocznicy zgonu Byrona (sto lat temu wioził statek wojenny angielski zwłoki Byrona z Missolonghi do Anglii). Rzec prof. Dybosińskiego o dwóch dymach biblijnych Byrona („Kain” i „Sardanapal”) jest rozdziałem ze studium mającego służyć za wstęp do zbiorowego wydania dzieł Byrona, które ukazuje się niebawem nakładem Biblioteki Polskiej Prof. Ign. Chrzanowski w obszernej pracy krytycznej odpowiada na pytanie: „Czy „Lilla Weneda” jest arcydziełem dramatycznym?” a p. W. Hulewicz kreśli wybrany wizerunek Raimera Marji Kilgo, wciąż jeszcze za mało u nas znanego pisarza.

— „Ilustracje” (Nr 13) przynosi cykl widoków zanków i warowni kresowych, w takim oczywiście stanie, w jakim się obecnie znajdują, a wśród ilustracyjnych różnic różności zwraca uwagę przelaz najwspanialszej polskiej wytwórności znanematograficznej.

— „Wiedomości Literackie” z powodu przelazającego się strachu w drukarniach warszawskich nie wyszły. Redakcja rozstała do pism kurendę z oświadczeniem, że za to po ukończeniu strejku numery „Wiedomości” będą się ukazywały w objętości zwiększonej. Przyjmujemy do wiadomości i dzielimy się tą obywatelką z naszymi czytelnikami.

— „Przyrodnik”, miesięcznik poświęcony naukom przyrodnym, wychodzący w Cieszanowie pod znakomita redakcją dr. K. Gimma przynosi we wrześniowym zeszytych mnóstwo cennego materiału. O parku narodowym w Białowieży pisze jego kierownik p. Józef Pacowski; wycieczkę do Tuluzy opisuje prof. uniw. krak. Wł. Szafer; o przystosowywaniu się roślin do otoczenia pisze p. W. Wierzbicki; na barwnych tablicach; iść i bów; wyczerpujący wykład ilustrowany o radiotelegrafii etc. etc. Pismo godne jest jaknajuszej poparcia.

— „Ajschylus”. Prometeusz skowany. Przelożył Jan Skarłowicz. Wepanowały poemat greckiego dramaturga, piękny i potężny wierszem przelożył Kasprzowicz, nadając tej odwiecznej i ciągle powtarzającej się historii męczennika ludzkości, życie, rzecz można współczesne.

TEATR I MUZYKA.

TEATR POLSKI (Lutnia)

D Z I S po raz trzeci

„Szał miłości”

Sztuka Meré.

Początek o godz. 8 wiecz.

minów w zakresie działu fachowego pozostawić zarządom kół przy Ministerstwach i samodzielnym urzędach;

4) zorganizować w najbliższym czasie cykl odczytów w zakresie przedmiotów, obowiązujących urzędników wszystkich resortów.

— Otwarcie wystawy Kościuszkowskiej w Warszawie. W pałacu Sztetynia w Warszawie otwarto w niedzielę wystawę pamiątek po Tadeuszu Kościuszcze, wywiezionych z Ameryki. Na uroczystość otwarcia przybyło około sto osób, wśród których kolonia amerykańska była reprezentowana przez ministra K. J. Pearson z małżonką, państwo F. W. Morse, p. Barney, p. Pate i in. Zainaugurował otwarcie przemową najpierw w języku polskim, a następnie w angielskim ks. K. Lubomirski, poczem przemówił minister Alfred J. Pearson.

Wystawa potrwa do 1 listopada, będzie więc społeczeństwo polskie miało możność zapoznania się z wieloma unikatami z dziedziny swych własnych dziejów oraz z historii sztuki.

ŻYCIE EKONOMICZNE.

— Podatek dochodowy. Wobec ukończenia akcji wymiarowej podatku dochodowego na rok 1924, w najbliższych dniach zostaną dołączone płatnikom nakazy płatnicze na ten podatek. Celem sprawdzenia prawidłowości wymiaru oraz ewentualnego wniesienia odwołań od dokonanego wymiaru dla płatników, jest rzeczą ważną zaznajomienie się z danymi przepisami. Cennym materiałem informacyjnym w tej dziedzinie są „Wskazówki praktyczne dla płatników podatku dochodowego”, opracowane przez państwo: Dunajewskiego i Urbana. Ukazało się w druku już trzecie wydanie tego pożytecznego dziełka, znacznie rozszerzone i uzupełnione nowymi przepisami — szczególnie to się tyczy dochodów z rolnictwa.

— Opracowanie nowej ustawy akcyjnej. Celem opracowania ustawy akcyjnej, została wyłoniona przez ministerstwo skarbu oraz ministerstwo przemysłu i handlu, specjalna komisja z udziałem kół prawniczych. Na prezesa powołany został b. nacelnik wydziału prawnego w ministerstwie przemysłu i handlu, mceas Karol Kozłowski. Wloperem został wybrany poseł Adam Chełmiński, sekretarzem i referentem zarządem dr. W. Supiński z ministerstwa przemysłu i handlu. Zastępcą sekretarza J. Szatensztejn, radca prawny ministerstwa skarbu. Ustawa ma być opracowana do 5-go grudnia r. b.

Ze świata.

— Szalony rekordzista amerykański Bobby. Znamy ze swej szalonej odwagi Bobby Leach, amerykański sportowiec, który w r. 1911 kazał się zamknąć w stalowej rurze wypielonej powłokiem i stracił w wodospad Niagary, przygotowuje nowy popis.

Skonstruował sobie wielki szalon z gumy i w tym to balonie postanowił użyć jeszcze raz przejażdki po niagarskim wodospadzie. Balon jest wydrążony i mieści hamak, na którym spoczywać będzie „szalony Bobby” w czasie popisu.

W wnętrzu balonu ma znaleźć pomieszczenie przyrząd wentylacyjny dostarczający koniecznej ilości powietrza. Podróż sąw po Niagarze obliczył Bobby Leach na trzy godziny.

Na przeszkodzie temu sportowemu przedsięwzięciu stanął jednak zakaz amerykańskich i kanadyjskich władz, które nie chcą dopuścić do tego popisu, nie przynoszącego nikomu żadnych korzyści.

Lech mr. Leach nie dał za wygraną i oświadczył władzom, iż wsiadzie na aeroplan i z wysokości 1000 metrów kaze się strącić w nurty Niagary.

WARSZAWSKA GIEŁDA.

urzędowa 21 października b. r.

(w złotych polskich).

o t o k a :

Dolary 5.21—5.16

Franki francuskie 27.25—26.97

C z e k i :

Belgia 25.11—24.87

Holandia 204.90—202.90

Londyn 23.41—23.18

Nowy Jork 5.16

Paryż 27.13—26.97

Praga 15.56—15.45

Szwajcaria 100.45—99.45

Sztokholm 139.81—137.93

Wiedeń 7.35—7.28

Włochy 22.77—22.55

P a p i e r y p r o c .

Milionówka 0.75—0.77

8 pr. Pożyczka złota 5.90—5.80

6 pr. Bony złote 0.92

6 pr. Pożyczka dolarowa 3.65—3.62

Redaktor

Stanisław Mackiewicz.

Francuza do rosyjskiego poręcznika.

P. Grabowska, mająca areytrudną rolę Rosjanki, pojętej przez francuskiego autora, dobrze zrozumiała, tę psychologicznie dobrze nakreśloną postać. Była kobietą chydnie wystraszoną, zabita na umyśle, mająca tylko kilka błysków instynktu na ocalenie od zupełnego szaleństwa, nie mogącą już rozumować normalnie i z ciągłą wizją widziadnych okropności przed rozszerzonymi trwogą oczami. Miała silne akcenty dramatyczne i siłę dumy, budzącej się w tem sponiewieraniem stworzeniu, by miażdżyć męża i trzymać go skutego wrakiem, niby tygrysa. Zwiastowała ostatni akt, robił wstrząsające wrażenie.

P. Purzycki zaimponował rolę jenerała, przysnąłym nadspodziewanie; był to okrutna i straszliwa ruina enclim regimera i budził, niby bohater klasyczny, litość i zgrozę. P. Kurnakowicz świetnie odegrał postać męża — dięszczyka, bezmyślną siłę żywiołową na usługach okrutnika.

Kochanek-hokater grany przez p. Godlewskiego w przeciwstawieniu do jenerała, mając być szlachetnym Bayardem i paladynem uciśnio-

nej, wyszedł, może z interpretacji p. Godlewskiego, bladawo. Ten elegancki pan traci się w tej wachodzie psychologii męża i żony; jest jakiś bardziej zafaty, pogmatwany, a p. Godlewski grał go przeciętnie, dopiero w ostatnim akcie wlewając w rolę więcej siły.

P. Detkowski eleganckim i szykownym był dyplomata, swobodnym w swej nudnej roli; epizodyczną pani Frenklówny i Jaworskiej wypadł poprawnie, jak również inne epizodyczne role. Dekoracje były dziwnie szkaradne, zwiastowała gabinet w 1-ym akcie, który jaskrawo oświecony południowym słońcem o 5-ej po południu, nie dawał wcale tego nastroju tajemniczego, jaki powinien by podkreślić incognito Daszy. Ona znów na tak niebezpieczne rendez vous nie mogła przychodzić w wyzywającej ozy teatrze.

Publiczności było dużo, prawdziwie premierowej.

Hro.

**Najtańszy sposób zareklamowania się na cały 1925 rok, dostępny nawet dla firm
mniej zamożnych**

**Kosztuje tylko 3 złote rocznie
umieszczenie adresu w Księdze Adresowej m. Wilna,**

stanowiącej część Kalendarza Informacyjnego, wydawanego przez f. Józefa Zawadzkiego od 20 lat.

Jest to jedyne polskie tego rodzaju wydawnictwo w Wilnie, przy pomocy którego wilnianin i przyjezdny z łatwością orjentować się może, gdzie co kupić lub u jakiego rzemieślnika lub fabrykanta dać zamówienie. W księdze tej nie powinno być opuszczone ani jedno nazwisko kupca i przemysłowca, bo opuszczone luki osłabiają siłę i potęgę naszego handlu i przemysłu w Wilnie. Adresy do Księgi Adresowej m. Wilna przyjmuje

Biurowo Reklamowe St. Grabowskiego w Wilnie ul. Ad. Mickiewicza 4, tel. 228.

Zawiadomienie.

Niniejszem mam zaszczyt podać do ogólnej wiadomości, że z dniem 1 listopada r. b. na zasadzie zezwolenia władz zostanie uruchomione przy **ul. Mickiewicza Nr. 4**

**biuro podań, tłumaczeń
i przepisów na maszynach.**

Polecając się łaskawym względem Sz. P.P. pozostaję z poważaniem **STEFAN GRABOWSKI**, właściciel Biura.

Wielka tania wyprzedaż resztek.

(Wyprzedaż resztek w naszej Spółce odbywa się 2 razy w roku).
Chcąc dać możność wszystkim czytelnikom „Ilustr. Kurjera Codziennego” skorzystać z nabycia resztek po cenach 2-3-50 proc. od fabrycznych, które zostają u nas ze sztek, postawiliśmy do dnia 15 listopada r. b. rozsprzedać po cenach prawie daremnych. Resztki te są podzielone na 4 gatunki i nadają się na wykwintne, eleganckie zimowe i jesienne ubrania męskie, pokrycia futer i bekiesz, kostiumy damskie i t. p. Materiały te są czysto wełniane pierwszorzędnych fabryk w śliczne modne desenie, gładkie bez żadnych pasków lub kręteczek we wszystkich kolorach jak to granatowe, czarne, brązowe, zielone, popielate, szare i inne.
Resztki na ubrania i kostiumy damskie. Gatunek A. za 3 metry 9 zł. 75 gr.
B. 3 17 —
C. 3 21 —
D. 3 32 —
Resztki na palta zimowe i jesienne. Gatunek A. 22 zł.
B. 31 —
C. 39 —
D. 48 —

Paltowe materiały są wysokiego gatunku miękkie w dotknięciu mają na lewej stronie krótką zastępującą podszewkę, jasne lub ciemne.
Komplet podszewki do ubrania 7 zł. 50 gr. wyższy gatunek 9 zł. 80 gr.
Posiadając duży wybór wszelkiego rodzaju towarów wysyłamy po cenach nietylko dotychczas. Porównajcie nasze ceny z cenami sklepowymi po waszych miastach i wsiach i przekonacie się, że Warszawska Spółka Manufakturowa dostarcza swoje wyroby po najtańszych cenach.

Odeinki na damskie suknie wizytowe lub spacerowe czysto wełniane we wszystkich kolorach, gładkie lub w kratę i pasy po 21 zł. i wyższe gatunki po 32 zł. także szewiotowe półwełniane po 11 zł. i 15 zł. Gabardina na kostiumy damskie po 12 zł. i 30 gr. za metr.

Kupony na całą suknię trykotową jedwabną we wszystkich kolorach po 12 zł. i 14 zł.

Piółna na bieliznę najlepszych fabryk w sztukach po 17 metrów po 23 zł. 50 gr. 26 zł. i 30 zł.

Madapalmy pierwszorzęd. fabryk na metry w dowolnej ilości po 1 zł. 40 gr. za metr, wysokiego gatunku 1 zł. 55 gr.

Surówka na bieliznę po 95 gr. i 1 zł. 15 gr. za metr.

Cajg na ubranie robocze, dziecięce, bardzo mocny, gładki albo w paski 1 zł. 20 gr. i 1 zł. 50 gr.

Tyk na wyspy najlepszego gatunku, gwarantowana, nie przepuszcza pierza po 1 zł. 35 gr. wyższy gat. 1 zł. 55 gr. (Na pierzynę potrzeba 8 metrów, i na poduszkę 2 metry).

Prześcieradła gotowe na największe łóżko wysokiego gatunku 5 zł. 80 gr. i 7 zł. Ręczniki wafelowe lub gładkie, trwałe w praniu, długości 1 m. 30 cm. po 1 zł. 90 gr. i 2 zł. 50 gr.

Ręczniki kąpielowe po 3 zł. 25 gr.

Oxford poscielowy na poszwy do pierzyn i powłok w kratę czerwoną po 1 zł. 50 gr.

Dymka biała, specjalne płótno na kałesony bardzo trwałe w praniu po 1 zł. 50 gr. wyższy gat. po 1 zł. 80 gr. (Na parę kałeson największego rozmiaru potrzeba 2 metry).

Piółenka w śliczne desenie na koszule, fartuszek, bluzeczki, ubranka dziecięce i t. p. po 1 zł. 20 gr. i 1 zł. 35 gr.

Zefiry angielskie i czeskie na dzienne koszule męskie (Na koszulę z 2 kołnierzykami potrzeba 3 m. 20 cm). Cena za 1 metr. 1 zł. 90 gr. i 2 zł. 20 gr.

Flanels francuskie w śliczne desenie po 1 zł. 30 gr. i 1 zł. 50 gr.

Bawełna grube w różne desenie podwójnej szerokości po 2 zł. 30 gr. i 2 zł. 50 gr. za metr.

Koca pluszowe w śliczne desenie, miękkie o pokładzie czystej wełny. Z powodu swych kolorów są ozdobą w sypialni. Cena za sztukę 21 zł. i wyższy gatunek 28 zł.

Koldry wawonowe kryte satyną, na białej wacie po 30 zł. i 45 zł. Wszelkie zamówienia od najmniejszego wysyłamy pocztą bez zadatku, płaci się przy odbiorze. Za przesyłkę każdej paczki dolicza się 3 zł. Przy zamówieniach na taniej wyprzedaż resztek prosimy wyciąć i załączyć poniższy kupon:

Wyciąć i załączyć do listu.	Kupon na taniej sprzedaż resztek 2 serii w Warsz. Spółce Manufakturowej, Warszawa, Jasna 18. Czytelnik „Słowa”		Wnieść do 15 listopada 1924 r.
	Nazwisko	Pocztą	
	Powiat	Wied	

Jesteśmy pewni, że czytelnik „Słowa” otrzymawszy chociażby jedną resztkę zostanie naszym stałym klientem i będzie niezawodnie żądał innych towarów. Zamówienia z dołączonym kuponem nadsyłać prosimy pod adresem: Warszawska Spółka Manufakturowa, Warszawa, ul. Jasna 18, t. 243-80.

Rękojmią naszej sumiennosci jest nasza gwarancja towar nieodpowiedni przyjmujemy z powrotem i zamieniamy na inny, lub zwracamy pieniądze stosownie do życzenia.

Uwaga: Zwracamy uwagę Sz. Czytelników, że popularność naszej Spółki w całym kraju otrzymaliśmy tylko dzięki wysłaniu pierwszorzędnych towarów

Czy jesteś już członkiem Ligi
Obrony Powietrznej Państwa?

SZWEDZKIE KAŁOSZE

Gislaved

trwałością

nieprześcignione

bo są wyrabiane pod kierownictwem
wybitnych fachowców

**Z NAJDROŻSZYCH
SIŁOWCÓW.**

Do nabycia wszędzie.

Elegancki Salon Mód

„Maison Nouvelle”

W. Pohulanka 16, m. 4.

Nadeszły

ostatnie modele sukien z Wiednia.

JUVENOL

Do doskonała trwałość

FARBA DO WŁOSÓW

Barwi szybko włosy na naturalne kolory blond, brązowy, szary i czarny. Łatwy sposób mycia oraz bezwarunkowa nieszkodliwość zjednały jej tysiące zwolenników. Do nabycia wszędzie.

Najtańsze źródło zakupu!!!

OWSA

OTRAB

SIANA

SŁOMY

ZYTA

MAKI razowej

MAKI pyłowej

MAKI pszennej

SOLI CUKRU

SŁONINY SZMALCU

W Spółdzielni Rolnej

Kresowego Związku Ziemi

ZAWALNA

TEL. 1-47

Zarząd Spółki Akcyjnej

„LEN KRESOWY”

Sp. Akc. z siedzibą w Warszawie.

ma zaszczyt prosić p.p. Akcjonariuszy o przybycie stosownie do §§ 15 i 16 statutu na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, które odbędzie się w dniu 22 listopada 1924 r. o godzinie 6 po południu w Warszawie w biurze Spółki przy ulicy Kruczej Nr. 13, m. 1.

Porządek dzienny Walnego Zgromadzenia:

- 1) wybór Członka Zarządu na miejsce jednego, który z Zarządu wystąpi;
- 2) zwiększenie ilości Członków Zarządu i wybór nowych Członków;
- 3) wnioski p.p. Akcjonariuszów, o ile takowe będą zgłoszone.

W razie niedojścia do skutku Walnego Zgromadzenia z powodu braku przepisanej liczby osób i akcji, Zebranie odbędzie się w drugim terminie w tym samym dniu o godzinie 7 wieczorem w tymże lokalu i z tym samym porządkiem dziennym.

„Ogłoszenia Lekarskie”

Dr. Zeldowicz.

ul. A. Mickiewicza

24 Przyj. 9-1 i 5-8

Pr. 12-5 Cher. kobiece oraz spec. weneryczne, moczop. syfilis i okorn.

Ul. Mickiewicza Nr. 24 (ob. hot. „Bristol”).

Kobieta lekarz

Br. Szware Zeldowicz

z Warszawy udziela

porad. Przyjmuje od 9

rano do 7 wiecz.

Mickiewicza 46-4.

Dr. W. LEGIEJKO

choroby wewnętrzne (spec. płuc i żołądka)

Przyjmuje od 9-11

o 7 wiecz. ul. Ad. Mickiewicza 21 m. 1.

DOKTOR MARJA

Petrusawiczowa

POWRÓCIŁA i wno-

wiła przyjęcia.

Choroby kobiece. W.

Pohulanka 14. m. 19.

Przyjęcia 5-7.

Akuszorka

z Warszawy udziela

porad. Przyjmuje od 9

rano do 7 wiecz.

Mickiewicza 46-4.

Dr. Czesław Koneczny

Chirurgia jamy ustnej

okoroby zębów, sztuczne

nie zęby. Wojskowym i

urzędnikom na raty

Mickiewicza 11 (gdzie

kinie) Przyjmuje od 10

do 12 1/2 i od 4 do 6 1/2

BYSTRA
obok Białej w Małopolsce

Cały rok otwarte klimatyczne

„Uzdrowisko”

D-ra Maryana Szarawskiego

DLA ZDROWYCH i UZDROWIENICÓW

Pensjonat z opieką lekarską. Cztery

wille słoneczne z pomieszczeniem dla

100 osób. Oświetlenie elektryczne.

Kuchnia wykwintna i obfita.

Prospekty na żądanie.

Fortepjan

koncertowy za 900 zł

z powodu wyjazdu

sprzedaje się.

Śniński, Słucka Nr.

11. m. 1.

Pokoje umeblowane

do wynajęcia

dla samotnych

Jagiellońska 1, miesz.

3, zgłaszać się codzie

nie 8-4.

Bez korepetyt

nauka; matemat

tyki (rozwiąza

zań, dyskusje)

teratury polskiej (k

tyka, ewiczenia,

streszczenia). Encl

(tłumaczenia, prepa

racje). Mistrzej,

geografii, prawa (skre

ty, repetytorjum). J

zyki obce (samowczki

Wydawnic

ty. Szczegółowy listowni

Wyd. 1924 r. i legity. Żądać wszędzie. Szczeg

mację U. S. B. na im. głowy katalog wysy

Wileńska Nr. 21. Władysław Ławczyński wydawnictwo po

nisa. Unieważnia się. otrzymaniu 15 groszy.